

Huvudmannen för Kunskapsskolan i Västerås
Kunskapsskolan i Sverige AB
Virkesvägen 3
120 30 Stockholm

2005-10-04
1 (2)
Dnr 54-2005:405

Genomförd inspektion av utbildningen vid den fristående grundskolan Kunskapsskolan i Västerås

Bakgrund

Skolverket har till uppgift att utöva tillsyn över och granska kvaliteten i utbildningen i fristående grundskolor. Inspektionen skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet vid skolan uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Skolverket har genomfört inspektion vid den fristående grundskolan Kunskapsskolan i Västerås. Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt vilka bedömningar som gjorts av Skolverket.

Skolverkets bedömning och beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att verksamheten vid Kunskapsskolan i Västerås, med undantag av nedanstående kritikområde, övergripande är av god kvalitet och ligger väl i linje med de nationella bestämmelserna och målen för grundskolan.

Inspektionen visar dock på vissa områden som behöver utvecklas (förbättringsområden) samt en brist i verksamheten i förhållande till författningarna (kritikområde). Dessa redovisas nedan.

Förbättringsområden

Skolverket har i den bilagda rapporten uppmärksammat huvudmannen på följande områden där skolan behöver utveckla sin verksamhet:

- andelen lärare med utbildning avsedd för undervisning i slöjd, hem- och konsumentkunskap, bild samt franska bör öka,
- undervisningen i slöjd samt hem- och konsumentkunskap bör förstärkas på hemskolan,
- rutinerna för betygssättning bör ses över för att motsvara författningarnas krav,
- skolan bör analysera grunderna för hur betygen satts i hem- och konsumentkunskap samt slöjd och vid behov vidta åtgärder för att en likvärdig betygssättning skall kunna säkerställas,
- skolan bör överväga om den nuvarande tillgången till specialpedagogisk kompetens bör utökas för att bättre kunna möta behoven hos de elever som är i behov av särskilt stöd.

Kritikområde

Av bilagda rapport framgår att det även finns en brist i verksamheten i förhållande till författningarna:

- skolans undervisning i hem- och konsumentkunskap bygger på att ansvaret för delar av elevernas utbildning överläts till föräldrarna vilket inte är förenligt med skolförfattningarnas krav (1 kap. 2 § skollagen).

Uppföljning

Senast den 15 januari 2006 skall huvudmannen redovisa till Skolverket vilka åtgärder som vidtagits inom kritikområdet.

På Skolverkets vägnar

Leif Davidsson
Överdirektör

Ingela Gullberg
Undervisningsråd

I beslutet har även enhetschefen Marie-Hélène Ahnborg och undervisningsrådet Claes-Göran Aggebo deltagit.

Bilaga

Rapport med bilagor

Kopia till

Västerås kommun
Enligt fastställd sändlista

Inspektion av utbildningen vid den fristående grundskolan Kunskapsskolan i Västerås

1 Inspektionens syfte och genomförande

Utbildningen vid fristående grundskolor står enligt 9 kap. 11 § skollagen under tillsyn av Statens skolverk. Skolverket skall också enligt sin instruktion granska kvaliteten i skolväsendet. Med anledning av detta har inspektion genomförts vid Kunskapsskolan i Västerås.

Detta är Skolverkets första inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet höstterminen 2001. Inspektionen har bestått av dokumentstudier samt besök vid skolan den 17 och 18 mars 2005 utfört av undervisningsråden Ingela Gullberg och Martin Persson. Besöket har föregåtts av kontakter och samtal med skolans huvudman respektive skolans rektor (som av Kunskapsskolan benämns skolchef) för planering och informationsutbyte. Vid besöket fördes samtal med rektorn samt företrädare för lärare, elever, föräldrar och skolans styrelse. Dessutom granskades lokaler, utrustning och läromedel och besök i verksamheten genomfördes. Skolsköterskan har efter inspektionsbesöket intervjuats per telefon.

Eleverna från Kunskapsskolan i Västerås får delar av sin undervisning i vissa ämnen vid Kunskapsgården i Falun. Huvudmannen bedriver verksamhet vid två kunskapsgårdar och Skolverket har granskat verksamheten under våren 2005. En bedömning av verksamheten vid kunskapsgårdarna redovisas i en särskild PM från Skolverket (dnr 2004:3288) som bilagts denna rapport.

Skolverket har i samband med inspektionen haft kontakt med Västerås kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunen har inte utnyttjat sin rätt till insyn.

Inspektionen har inriktats på att kontrollera om skolans utbildning uppfyller kraven för godkännande och rätt till bidrag enligt 9 kap. skollagen och 1 a kap. förordningen (1996:1206) om fristående skolor samt de övriga författningar som återges i bilaga. Inspektionens uppgift är att klargöra om och hur väl en verksamhet fungerar i förhållande till författningarna.

Alla faktauppgifter i rapporten är, förutom då annat anges, hämtade ur den dokumentation som skolan har lämnat till Skolverket eller den information som lämnats av ledningen för skolan. Huvudmannen för Kunskapsskolan i Västerås har givits möjlighet att lämna synpunkter på rapportens faktadel.

2 Allmänna förutsättningar för verksamheten

2.1 Skola

Kunskapsskolan i Västerås godkändes av Skolverket den 30 oktober 2000 (dnr 2000:1368) för utbildning i grundskolans årskurser 6-9. Enligt godkännandet har skolan rätt till bidrag och får anordna provning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet.

Vid inspektionsbesöket framkom att skolan avser att inkomma med en ansökan till Skolverket om godkännande för utbildning motsvarande den obligatoriska särskolan.

Kunskapsskolan i Västerås startade sin verksamhet läsåret 2001/02.

2.2 Huvudmannens rättskapacitet

Huvudman för Kunskapsskolan i Västerås är Kunskapsskolan i Sverige AB med säte i Stockholm. Huvudmannens organisationsnummer är 556566-1815. Av huvudmannens registreringsbevis framgår att bolaget skall bedriva grundskole- och gymnasieundervisning i form av fristående skolor samt därmed förenlig verksamhet.

2.3 Stabilitet

Ekonomi

Skolverket har tagit del av Kunskapsskolan i Sverige AB:s årsredovisning för räkenskapsåret den 1 juli 2003 – den 30 juni 2004. Enligt bolagets resultaträkning gjordes en vinst. Årsredovisningen och räkenskaperna har granskats och godkänts av auktoriserad revisor.

Kunskapsskolan i Västerås har redovisat en budget för verksamhetsåret 2004/2005. Enligt rektorn och huvudmannen har skolan gått med ett underskott de första verksamhetsåren. Innevarande verksamhetsår är dock kostnaderna under kontroll, enligt huvudmannen.

Elevantal

Vid tidpunkten för Skolverkets inspektionsbesök hade skolan 320 elever fördelade enligt följande:

Årskurs	6	7	8	9	Totalt
Antal elever	69	72	96	83	320

Skolan planerar att successivt öka elevantalet fram till läsåret 2007/08 då antalet elever beräknas uppgå till 419.

Enligt kvalitetsredovisningen för läsåret 2003/04 var inte Kunskapsskolan i Västerås fulltalig. Då fattades cirka 10 elever och inga elever stod heller i kö.

Enligt årsberättelsen hoppade 30 elever av inför läsåret 2004/05 p.g.a. att skolan inte kunde flytta in till centrala Västerås som planerat. Detta innebar nedskärningar.

Kunskapsskolan bygger för närvarande en ny skola i centrala Västerås vilket enligt rektorn och huvudmannen medfört att det inför nästa läsår är betydligt fler sökande än vad skolan kan erbjuda platser.

Det stora flertalet elever är folkbokförda i Västerås kommun men innevarande läsår har skolan även elever från Stockholms, Surahammars, Sala och Malmö kommun.

2.4 Principer för intagning

Enligt skolans dokumentation är skolan öppen för alla sökande.

Vid fler sökande än antal platser gäller i första hand syskonförtur och i andra hand turordning enligt anmälningsdatum som urvalsprincip.

Enligt skolans ansökan om godkännande skulle det även kunna bli aktuellt att tillämpa geografisk närhet som urvalsinstrument om det vid kontakter med berörd kommun framkommer önskemål härom. Enligt huvudman och rektor tillämpas inte geografisk närhet som urvalsprincip.

Vid inspektionsbesöket framkom att Kunskapsskolan i Västerås vid något tillfälle haft en elev inskriven som varit mottagen i särskolan. Då Skolverkets inspektörer påtalade att det krävs särskilt godkännande för detta meddelade rektorn att skolan skulle ansöka om sådant godkännande för det fall att någon elev som tillhör särskolans personkrets skulle söka sig till Kunskapsskolan i Västerås.

2.5 Skolhälsovård

Skolhälsovården omfattar hälsokontroller, vaccinationer och enkla sjukvårdsinsatser. Skolsköterskan finns på skolan två dagar i veckan och skolläkaren kommer till skolan var fjärde vecka. Rektorn har kontinuerliga elevhälsouppföljningssamtal med skolläkaren.

Skolsköterskan ingår även i skolans elevvårdsteam tillsammans med rektorn, kuratorn, koordinatören och specialpedagogen. Skolsköterskan anser att arbetet i teamet fungerar mycket väl och att skolan utarbetat fungerande rutiner för skolhälsovården.

2.6 Registerkontroll

Inför anställning av personal begär skolan in utdrag ur Rikspolisstyrelsens belastningsregister. Intervjuad personal uppger att de avkrävts registerutdrag innan de anstälts.

2.7 Avgiftsfri utbildning

Skolan tar inte ut några avgifter enligt samtliga intervjugrupper. Rektorn var dock vid inspektionsbesöket osäker på om några avgifter var förbundna med en förestående klassresa i årskurs 9.

2.8 Bedömning

Skolverket bedömer att Kunskapsskolan i Västerås uppfyller de allmänna förutsättningar som krävs för fortsatt godkännande. Skolverket förutsätter därvid att skolan inte tar emot elever som tillhör särskolans personkrets, och som skall fullgöra sin utbildning utifrån särskolans måldokument, utan att först ha inhämtat godkännande för detta.

3 Kunskaper och färdigheter

3.1 Skolans organisation och ledning

Kunskapsskolan i Västerås är en av 16 fristående grundskolor som Kunskapsskolan i Sverige AB driver. Samtliga grundskolor inom företaget följer samma utbildningskoncept och pedagogiska metod. För ledning av verksamheten har huvudmannen en verkställande direktör och två regionchefer samt ett huvudkontor med ett antal stödfunktioner. Rektorn ansvarar inför huvudmannen för skolans verksamhet. Rektorn vid Kunskapsskolan i Västerås har arbetat vid skolan sedan starten 2001. Hon är utbildad grundskollärare 1-7 och har även arbetat som detta i två år innan hon anställdes på Kunskapsskolan i Västerås.

Kunskapsskolan i Västerås har ingen egen styrelse utan ingår i Kunskapsskolan i Sverige AB. Rektorn deltar aldrig vid huvudmannens styrelsesammanträden utan rapporterar till regionchefen, som är föredragande i styrelsen för ärenden rörande skolan. Styrelsen handhar främst företagsövergripande ekonomiska och strategiska frågor. Den sammanträder tre gånger per termin.

Regioncheferna, rektorerna för företagets grundskolor och cheferna för kunskapsgårdarna samlas regelbundet till chefsmöten för att diskutera gemensamma frågor. I samband med chefsmötena diskuteras bl.a. hur den pedagogiska modellen kan utvecklas. Vid chefsmötena förekommer det även att företagets VD lämnar information från företagsledningen om verksamhetens utveckling.

Rektorn vid Kunskapsskolan i Västerås har ett övergripande pedagogiskt och ekonomiskt ansvar för skolan. Hon har också personalansvar och tillsammans med regionchefen ansvar för skolans utveckling. Rektorn utövar sitt pedagogiska ledarskap genom att vara involverad i den dagliga verksamheten, vilket också bekräftas av föräldrar, lärare och elever. Hon är enligt de intervjuade lärarna väl förtrogen med verksamheten och deltar i de sammanhang där undervisningen planeras och genomförs. De intervjuade föräldrarna, lärarna och eleverna uppskattar särskilt att rektorn är öppen, tillgänglig, problemlösnings- och utvecklingsinriktad.

Eleverna och den pedagogiska personalen arbetar i fyra arbetslag, uppdelat i ett arbetslag för varje årskurs. Arbetslagen har ett delegerat ansvar för den dagliga verksamheten och för att målen i verksamhetsplanen styr arbetet. Inom arbetslaget, som leds av en arbetslagsledare, fördelas arbetsuppgifterna.

Arbetslagsledarna ingår tillsammans med rektorn i skolans ledningsgrupp och utgör länken mellan arbetslaget och rektorn. I ledningsgruppen ingår även ytterligare en lärare med ett särskilt ansvar för skolutvecklingsfrågor. Ledningsgruppen träffas

varannan vecka, diskuterar och tar beslut i pedagogiska och organisatoriska frågor. All personal vid skolan samlas en gång varannan vecka till ett s.k. stormöte.

Lärarna är även indelade i ämneslag efter sin ämnesinriktning. På skolan finns även en s.k kursgrupp som har i uppgift att säkerställa kvaliteten i kurserna. I idrott och hälsa, hem- och konsumentkunskap, bild samt slöjd finns inga ämneslag. En lärare ansvarar för idrott och hälsa, en annan för hem- och konsumentkunskap och ytterligare en annan för bild och slöjd.

3.2 Lärarkompetens

Vid tidpunkten för Skolverkets besök fanns enligt skolans dokumentation 16 lärare motsvarande 15,2 heltidstjänster.

Skolan har lärare med adekvat lärarutbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver i samtliga ämnen utom bild, hem- och konsumentkunskap, slöjd samt franska.

Vid Kunskapsgården i Falun, där kursveckor bedrivs i ämnena bild, hem- och konsumentkunskap och slöjd arbetar lärare som har ämneskompetens och pedagogisk erfarenhet, men saknar lärarutbildning.

Vid Kunskapsskolan i Västerås finns ingen utbildad speciallärare/specialpedagog.

Det finns en kompetensutvecklingsplan upprättad för skolans personal och de har också deltagit i ett varierat utbud av utbildningar, vilka anordnas av kunskapsskolans centrala organisation. De intervjuade lärarna upplever att det är väl tillgodosett med kompetensutveckling på gruppnivå, men att individuella behov borde tillgodoses i högre grad.

Kunskapsskolan i Västerås har under de första verksamhetsåren haft en relativt hög läraromsättning. Huvudmannen och rektorn förklarar detta huvudsakligen med skolans geografiska läge och icke ändamålsenliga lokaler. De intervjuade lärarna bekräftar denna bild. De trivs på skolan men upplever det tungarbetat i nuvarande lokaler. De upplever även att skolans pedagogiska koncept medför en hård arbetsbelastning på lärarna.

De intervjuade eleverna och föräldrarna är mycket nöjda med skolans lärare.

3.3 Lokaler och utrustning

Skolan är belägen i stadsdelen Hässlö ett par mil från centrala Västerås. Huvudmannen hyr lokalerna i väntan på egna lokaler. Kunskapsskolan bygger för närvarande en ny skola i centrala Västerås inför läsåret 2005/06 som helt utformas i enlighet med skolans pedagogiska modell.

De nuvarande lokalerna är inte anpassade efter Kunskapsskolans koncept vilket under de första verksamhetsåren inneburit påfrestningar på såväl skolans personal som elever. Samtliga intervjugrupper påtalade vid inspektionsbesöket att lokalerna inte är ändamålsenliga. Skolan är inrymd på fem olika våningsplan vilket gör det svårt för elever och lärare att få överblick över verksamheten. Lokalernas utform-

ning begränsar dessutom möjligheterna till varierade arbetsformer vilket ytterligare skapar svårigheter i undervisningen.

Skolans saknar egna lokaler för undervisning i idrott och hälsa varför skolan hyr in sig i olika idrottshallar/anläggningar i Västerås varje vecka. Såväl elever som föräldrar är nöjda med denna lösning då de menar att den möjliggör att elever får prova på många olika sorters aktiviteter. Kunskapsskolan i Västerås har även ett pågående projekt benämnt ”egen idrott”. Det är ett frivilligt friskvårdserbjudande som innebär att eleverna kan lägga in ett halvtimmes idrottsspass vid några tillfällen under veckan och själva välja aktivitet. Passen skall dock planeras i förväg och vara en överenskommelse mellan elev, handledare och föräldrar.

Undervisningen i de praktiska delarna i ämnena slöjd och hem- och konsumentkunskap är till stor del förlagd till Kunskapsgården i Falun. På gården sker även en mindre del av skolans bildundervisning. Kunskapsskolan i Västerås har egen utrustning för undervisningen i bild, samt viss utrustning för undervisning i slöjd. För undervisning i hem- och konsumentkunskap finns däremot ingen för ändamålet avsedd lokal eller utrustning.

Laborationerna i de naturorienterande ämnena är delvis förlagda till Kunskapsgården i Falun. Där finns en sal som är utrustad för mer avancerade NO-laborationer. Varje gång eleverna är i Falun, dvs. en vecka per termin, ägnas en halvdag till NO under ledning av elevernas vanliga NO-lärare från hemskolan. Kunskapsskolan i Västerås har, enligt de intervjuade lärarna, i huvudsak tillräcklig egen utrustning för laborationer i de naturorienterande ämnena. Någon lärare påtalade dock att laborationsmaterial för mer avancerade försök i kemi saknas eftersom det kan vara svårt att hinna med att göra dessa under vistelsen i Falun.

På Kunskapsskolans webbplats ”Kunskapsporten” finns såväl undervisningsstrukturer som material. Kopplat till olika ”steg, projekt och kurser” finns mål, arbetsuppgifter och redovisningsnivåer preciserade. Kunskapsskolan har utvecklat egna läromedel i matematik och engelska. Ett utvecklingsarbete pågår för att även framställa ett läromedel i svenska. För att få tillgång till ”Kunskapsporten” behöver eleverna tillgång till datorer. På Kunskapsskolan i Västerås delar fem elever på en dator. Enligt rektorn och de intervjuade eleverna finns det tillräckligt med datorer på skolan. Skolans samtliga datorer har internetanslutning.

Andra läromedel än ”Kunskapsporten” finns tillgängliga för eleverna inom varje ämne vid workshops eller föreläsningar. En elev, som behöver få del av information i form av instruktioner, arbetsuppgifter eller andra faktauppgifter men inte för tillfället har tillgång till en dator, kan utnyttja skolans ”Help desk” – funktion. I ett mindre rum förvaras läroböcker samt utskrifter från kunskapsporten. Help desk är bemannad av ett par elever i form av en intern PRAO. Hit kan elever vända sig för att få låna dokument eller läroböcker.

Skolan har inget eget bibliotek, men får däremot besök av ”bokbussen” var tredje vecka. På ”bokbussen” har eleverna möjlighet att låna skönlitteratur.

3.4 Undervisningens innehåll och arbetsformer

Skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, och de nationellt fastställda kursplanerna för grundskolan har konkretiserats. Kunskapsskolan i Västerås tillämpar Kunskapsskolans pedagogiska upplägg som innebär en individualiserad utbildning där undervisningstiden och ambitionsnivån anpassas till elevens förutsättningar. För eleven innebär det ett stort mått av eget ansvar och egen planering. Eleven kan anpassa sitt lärande till studier i olika takt och får stöd av handledaren och en loggbok för planerings- och reflektionsarbete.

Varje elev påbörjar under terminens första vecka arbetet med sin individuella studieplan. Med stöd av sin handledare skissar eleven på sina terminsmål, utifrån de långsiktiga mål som eleven, föräldern och handledaren enats om när eleven började i Kunskapsskolan. Handledaren träffar varje elev i sin basgrupp 15 minuter per vecka för att upprätta en veckobaserad kortsiktig planering relaterad till studieplanen och följa upp måluppfyllelsen i föregående veckas planering samt ta upp eventuella problem i skolsituationen.

Svenska, matematik, engelska och moderna språk studeras enligt Kunskapsskolans stegmodell och uppgår till 35 steg per ämne. Som språkval erbjuder skolan franska, spanska och tyska. Inom varje steg anges mål samt beskrivningar av moment och uppgifter. Beroende på elevens "lärstil" finns möjlighet att välja en strukturerad väg eller en personlig väg genom respektive steg. Inom vart och ett av de ämnen som nämnts ovan ingår också ett antal s.k. projektsteg då kunskaperna skall tillämpas i ett problembaserat uppdrag. Inom ramen för projektsteget genomförs också moment av diagnostisering av elevens kunskaper från de närmast föregående stegen.

Vid Kunskapsskolan i Västerås läses övriga ämnen genom olika kurser, s.k. Trådkurser, Jagkurser, Europakurser och Showkurser. Eleverna läser en kurs i taget. Kurserna innebär tematiska och ämnesövergripande studier. I Trådkurserna ingår framför allt samhällsorienterande- och naturorienterande ämnen, svenska, teknik, bild, slöjd och musik. I Jagkurserna ingår ämnen som idrott och hälsa, biologi, kemi, hem- och konsumentkunskap, samhällskunskap och religion medan Europakurserna framför allt innehåller geografi, samhällskunskap och historia. Showkurserna innehåller dramatisering, sång, musik, dans samt skapande av kläder, rekvisita och texter. Här ingår framför allt musik, bild, slöjd, svenska, SO samt idrott och hälsa. I årskurs 8 och 9 får eleven inom varje kurs, tillsammans med handledaren, välja olika svårighetsgrad (blå, röd eller svart pist). Under årskurs 6 och 7 läser eleverna endast blå pist.

Skolans elever är indelade i åldershomogena basgrupper. Basgrupperna har 20-24 elever och en lärare är s.k. handledare för dessa elever. Vid Kunskapsskolan i Västerås börjar skoldagen med en basgruppssamling som varar cirka 30 minuter. Ett stående inslag är att eleverna och handledaren gemensamt tittar på TV-nyheter och diskuterar dessa. Dessutom går de igenom dagens aktiviteter och eleverna gör sin planering för dagen. Därefter, fram till eftermiddagens basgruppssamling vid skoldagens slut, förfogar varje elev över sin egen tid enligt sin planering. Skoldagen kan innehålla föreläsningar inom ramen för en pågående kurs eller kommunikationspass

där muntlig kommunikering varvas med teoretiska genomgångar inom ett stegämne. Dagligen erbjuds dessutom olika workshops, då eleven väljer en arbetsplats i avslutning till ämnets institution. Där finns ämneslärare, datorer och material som behövs för ämnet.

Innan eleverna går hem för dagen samlas basgruppen tillsammans med sin handledare igen. På denna samling diskuteras hur eleverna lyckats nå sina mål för dagen.

För eleverna kan deltagande i föreläsningar/seminarier vara frivilligt eller obligatoriskt beroende på elevens behov. Eleverna i en basgrupp går till olika föreläsningar/seminarier beroende på vilket steg de befinner sig på eller vilken ambitionsnivå de har för sitt kursarbete.

Skolan har totalt 14 basgrupper med 20-24 elever i varje. Skoldagen börjar och avslutas med att eleverna samlas i basgruppen för planering och reflektion, en s.k. basgruppsamling.

Skolan har några elever med annat modersmål än svenska. Vid tidpunkten för Skolverkets besök fanns elever som fick modersmålsundervisning i spanska, ryska, engelska, finska, kurdiska, kinesiska och serbiska. Ingen elev hade behov av att läsa svenska som andraspråk.

Vid Kunskapsgården i Falun bedrivs viss undervisning inom ämnena hem- och konsumentkunskap, slöjd och bild. Enligt rektorn vid Kunskapsskolan i Västerås är undervisningen vid Kunskapsgården i Falun ett komplement, i form av praktiska moment, till den undervisning som ges i respektive ämne vid skolan.

Veckorna i Falun förbereds på hemskolan enligt de anvisningar som finns på Kunskapsporten. Det innebär i ämnet hem- och konsumentkunskap bl.a. att eleverna i hemmet under föräldrarnas ledning tränar att göra den maträtt de skall laga till på kunskapsgården. Föräldrarna skall efter genomförd hemuppgift skriva ett "omdöme" hur genomförandet fungerade som sedan inlämnas till handledaren. Eleverna vid Kunskapsskolan i Västerås menade i intervjuerna att de bara får uppgifter, och inte någon undervisning, i hem- och konsumentkunskap på hemskolan. Eleverna var kritiska till detta.

I ämnet bild är undervisningen huvudsakligen förlagd till hemskolans bildverkstad. I bildverkstaden finns även ett par symaskiner och i ett litet angränsande rum finns en hyvelbänk och lite verktyg. Enligt eleverna förekommer det att symaskinerna används, men däremot inte att någon arbetar med träslöjd.

Veckorna i Falun nämns av alla intervjuade som mycket viktiga för att skapa goda relationer mellan eleverna och mellan eleverna och deras lärare. De sociala fördelarna lyfts fram mer än den undervisning som bedrivs på gården. Eleverna ser inga direkta kopplingar mellan den undervisning som bedrivs på hemskolan och på Kunskapsgården i Falun.

Vid Kunskapsskolan i Västerås anordnas varje läsår ca fyra "hemstudiedagar". Eleverna kan därutöver välja att ta cirka två dagar ytterligare per termin som hemstu-

diedagar. Detta förutsätter dock att handledaren, föräldrarna och eleven är överens om upplägget.

En gång per vecka håller handledaren ett personligt handledningssamtal med varje elev. Vid handledningssamtalet utgår man från loggboken och kontrollerar att uppsatta mål uppnåtts och sätter upp nya mål. Handledaren kan utnyttja loggboken för kommunikation om elevens studieframsteg med elevens föräldrar. Enligt såväl lärare som elever och föräldrar är en stor fördel med sättet att organisera undervisningen att varje elev får en personligt utformad undervisning och har möjlighet att arbeta i sin egen takt.

Enligt elever och lärare varierar arbetsformerna i undervisningen vid skolan, vilket även kunde observeras vid Skolverkets besök. Där gavs exempel på såväl individuellt arbete som arbete i mindre och större grupper. Vidare observerades lärarledda genomgångar.

Av den elevenkät som redovisas i verksamhetsplanen för läsåret 2003/04 var det bara 53 % av eleverna som tyckte att de kan få arbetsro i skolan. Eleverna förklarade detta med lokalernas utformning och med att vissa elever ”drar runt” på skolan och stör de som försöker arbeta i de gemensamma utrymmena. Lärarna upplevde att situationen förbättrats sedan ett av skolans våningsplan utsetts till ”tyst arbetsvåning”.

De intervjuade eleverna och föräldrarna var mycket nöjda med skolans arbetssätt och handledarnas engagemang.

3.5 Skolans resultat och betygssättning

De nationella ämnesproven i år 9 har genomförts. Skolan har redovisat sammanställningar över resultaten från läsåret 2003/04 vilka visar att 94 procent av eleverna minst har uppnått nivån godkänd i engelska. I svenska är motsvarande siffra 92 procent och i matematik 82 procent.

Enligt Skolverkets statistik nådde 72 procent av eleverna i årskurs 9 målen i samtliga ämnen våren 2004, vilket understiger det förväntade värdet enligt Skolverkets analysverktyg SALSAS¹ med elva procentenheter. Riksnittet för elever i årskurs 9 som nådde målen 2004 var 76 procent.

Andelen elever i årskurs 9, vid Kunskapsskolan i Västerås, som våren 2004 var behöriga att söka till nationellt program var 94,8 procent. Genomsnittet vid de kommunala skolorna i Västerås kommun var vid samma tidpunkt 87,9 procent.

Kunskapsskolan i Västerås har fått Skolverkets medgivande att utfärda betyg enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet. Kunskapsskolan har lokalt bearbetade betygskriterier i samtliga ämnen. I de ämnesintegrerade kursämnena väljer eleven nivå utifrån blå, röd eller svart pist. Pistvalet motsvarar betygskri-

¹ För att få en mer nyanserad bild av skolornas betygsresultat än enbart genom att tillhandahålla de faktiska betygsresultaten som skolor uppnår, har Skolverket utvecklat Skolverkets Arbetsverktyg för Lokala SambandsAnalyser – SALSAS. Verktöget jämför i en statistisk modell kommuners och skolors faktiska betygsresultat avseende ”andel elever som uppnått målen” respektive ”genomsnittligt meritvärde” med ett modellberäknat värde. I denna beräkning tas hänsyn till bakgrundsfaktorer såsom föräldrars utbildningsnivå, andel elever med utländsk bakgrund och fördelning pojkar/flickor i kommuner och skolor.

terier för G, VG och MVG. Inom de fyra stegämnen innehåller varje steg mål som leder mot de nationella målen. Målen på steg 1- 20 innehåller de kunskaper som alla bör uppnå och som leder till godkänt betyg efter skolår 9. Steg 21-35 rymmer mer avancerade kunskapsmål som kan leda till ett högre betyg. Genom ytterligare påbyggnadssteg kan elever som nått upp till kunskapsmålen på steg 35 erbjudas möjlighet att arbeta vidare med gymnasieskolans A-kurser.

Skolans betygsammanställning från vårterminen 2004 fördelar sig på betygsgrader enligt följande.

Betyg	Antal elever	Andel i procent
MVG	187	19,89 %
VG	395	42,02 %
G	338	35,96 %
Ej betyg	20	2,13 %

Av betygssammanställningen framgår att andelen elever som fått betyget ”Mycket väl godkänd” avviker markant i två ämnen; hem- och konsumentkunskap (54,29%) samt slöjd (35,80%).

Vid Kunskapsskolan i Västerås framkom vid inspektionsbesöket att det är oklart vem som egentligen sätter betyg i dessa (och övriga) ämnen. På Skolverkets direkta fråga angavs fyra olika svar; ”handledaren”, ”läraren som undervisar på Kunskapsgården i Falun”, ”ämnesansvarig lärare på hemskolan” samt ”arbetslaget”. Svaren varierade såväl mellan som inom de olika intervjugrupperna.

Enligt rektorn är det arbetslaget som sätter betyg i de ämnen som ingår i kurserna – handledaren är sedan den som skriver in betygen i betygs katalogen. Hon menar att detta system säkerställer en viktig bedömningsdiskussion bland de undervisande lärarna som lätt hade kunnat utebli om det var så att det var ämneslärarna som satte betygen utan att behöva diskutera med sina kollegor i arbetslagen och ämneslagen. De lärare som undervisar på Kunskapsgården ingår dock inte i arbetslaget, utan de skickar istället sina skriftliga omdömen till hemskolan varpå dessa ingår i betygsunderlaget.

Enligt lärarna är det handledarna för de elever som ingår i den egna basgruppen som sätter betyg i alla ämnen efter ”rekommendationer” från ämneslärarna. Enligt lärarna varierar det hur aktiv handledaren är i betygssättningsprocessen. I de ämnen där eleverna delvis undervisas på Kunskapsgården får handledaren en mer aktiv roll, medan det i stegämnen (matematik, svenska, engelska och moderna språk) blir en mer passiv roll.

Enligt regionchefen är det ett missförstånd att handledarna får ”rekommendationer” från ämneslärarna. Han menar att det i alla lägen skall vara ämnesläraren som sätter betygen - handledarens roll är endast att rent administrativt skriva in betygen.

De intervjuade eleverna och föräldrarna visste inte vem som var ansvarig för betygssättningen i de olika ämnena. I dessa intervjugrupper förekom samtliga fyra ovan redovisade alternativ som svar.

Lärarna på Kunskapsskolan i Västerås träffas regelbundet i olika ämnesgrupper för att diskutera bl.a. bedömningsfrågor. I ämnena hem- och konsumentkunskap, slöjd och bild förekommer dock inga sådana träffar. Som framgått under rubriken 3.2 har inte lärarna i dessa ämnen lärarutbildning.

Elevers kunskapsutveckling tas upp och följs upp vid utvecklingssamtalen, som hålls med elever och deras föräldrar två gånger per läsår. Vid utvecklingssamtalen belyses dels elevens sociala utveckling, dels den kunskapsmässiga utvecklingen i förhållande till kursplanernas mål. Samtalen mynnar ut i ett antal mål, såväl kunskapsmässiga som sociala, som sedan följs upp vid nästa utvecklingssamtal. Enligt elever och föräldrar är dessa samtal ett gott stöd för elevens utbildning och ger möjlighet för föräldrarna att ge sina barn god support. Föräldrarna framhåller att de på olika sätt blir väl informerade om de mål eleven har att uppnå och sträva efter.

3.6 Bedömning

Skolverket bedömer att verksamheten vid Kunskapsskolan i Västerås övergripande är av god kvalitet och ger kunskaper och färdigheter som motsvarar det offentliga skolväsendets. Utbildningen vid skolan följer ett pedagogiskt koncept som enligt Skolverkets bedömning ger varje elev en utbildning anpassad till den enskilda elevens behov och förutsättningar.

Skolverket vill emellertid lyfta fram några områden där verksamheten bör förbättras (förbättringsområden) och ett område där verksamheten måste förbättras (kritikområde).

Förbättringsområden

Lärarkompetens

En viktig förutsättning för att en skola skall kunna ge eleverna kunskaper och färdigheter är att lärarna har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak skall bedriva.

Vid Kunskapsskolan i Västerås handhas undervisningen i slöjd, hem- och konsumentkunskap, bild samt franska av personal som saknar utbildning avsedd för undervisning i dessa ämnen. Skolverket bedömer att skolan bör öka andelen lärare med utbildning avsedd för undervisning i dessa ämnen i samband med nyrekrytering respektive kompetensutveckling.

Undervisningens innehåll och arbetsformer

Skolverket bedömer att Kunskapsskolan i Västerås behöver förstärka undervisningen i slöjd samt hem- och konsumentkunskap på hemskolan då såväl tillräcklig utrustning som lärare med utbildning att undervisa i ämnet saknas.

Betygsättning

Kunskapsskolan i Västerås skall vid betygsättningen följa vad som gäller för det offentliga skolväsendet. Enligt 7 kap. 5 § grundskoleförordningen skall betyg sättas av läraren.

Vid Kunskapsskolan i Västerås rådde vid inspektionsbesöket oklarhet kring vem/vilka som egentligen sätter betyg i olika ämnen. Skolverket vill med anledning av detta påpeka att det ankommer på skolan att definiera vem/vilka som är undervisande lärare i vart och ett av de ämnen som eleven skall betygssättas i. Det är sedan dessa lärare som tillsammans skall bedöma och betygssätta eleven. En av dessa lärare kan med fördel vara utsedd att samordna betygsättningen i det aktuella ämnet och även vara den person som elev och föräldrar skall kontakta vid behov.

Upplysningsvis kan nämnas att det av 7 kap. 5 § grundskoleförordningen även framgår att om ett betyg är beroende av två eller flera lärares bedömning och lärarna inte kan enas, skall betyget sättas av rektorn.

Skolverket bedömer att Kunskapsskolan i Västerås bör se över rutinerna för betygsättning så att de motsvarar kraven i 7 kap. 5 § grundskoleförordningen samt att det klart framgår för elever, föräldrar och lärare vem/vilka som sätter betyg i de olika ämnena.

Vad gäller kunskapsresultaten vid Kunskapsskolan i Västerås avviker andelen elever som fått betyget ”Mycket väl godkänd” markant i två ämnen; hem- och konsumentkunskap (54,29%) samt slöjd (35,80%). Med anledning av hur denna undervisning är upplagd samt att skolan saknar utbildade lärare i dessa ämnen bedömer Skolverket att huvudmannen bör analysera grunderna för hur betygen satts och vid behov vidta åtgärder för att en likvärdig betygsättning skall kunna säkerställas.

Kritikområde

Undervisningens innehåll och arbetsformer

Undervisningen i ämnet hem- och konsumentkunskap bedrivs delvis på Kunskapsskolan i Falun, delvis på hemsolan i Västerås. Av inspektionen har framkommit att undervisningen i ämnet bygger på att delar av elevernas utbildning överläts till föräldrarna. Enligt Skolverkets bedömning är det inte förenligt med skolförfattningarnas krav att överlåta ansvaret för delar av elevernas utbildning på föräldrarna. Det grundläggande kravet på en likvärdig utbildning kan härigenom komma att åsidosättas.

4 Allmänna mål och värdegrund

4.1 Skolans mål och värdegrund

Av skolans dokument framgår att skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94.

Enligt kvalitetsredovisningen för Kunskapsskolan i Västerås för läsåret 2003/04 har skolan följande mål och vision:

”Skolans grundläggande idé och vision är att varje elev ska kunna forma sin egen skolgång och hitta en väg mot ett högre vetande och en högre kunskapsnivå. Skolans mål är att erbjuda en personligt utformad utbildning som ger eleverna möjlighet att erövra de kunskaper, insikter, förmågor och färdigheter som krävs för att kunna leva och verka i kunskapssamhället. Grundläggande utgångspunkter är för utbildningen fem grundstenar; bildning, internationellt perspektiv, grund för fortsatt utveckling, förmåga till livslångt lärande samt problemlösningsförmåga”.

Enligt de intervjuade lärarna bedrivs ett ständigt arbete med värdegrundsfrågor genom samtal i basgrupperna och inom ramen för kurserna. De menar även att den nyhetsbearbetning som görs dagligen ger stora möjligheter att lyfta värdegrundsfrågor.

De intervjuade eleverna tycker att skolan arbetar bra med värdegrundsfrågor. De är särskilt nöjda med att skolan lägger ner energi på inskolning av nya elever där bl.a. ett faddersystem ingår. De anser även att det är bra att ”kamratstödjare” har utsetts bland eleverna – två i varje basgrupp.

Även de intervjuade föräldrarna är nöjda med skolans värdegrundsarbete. De upplever att lärarna tar stort ansvar för arbetet med dessa frågor. Föräldrarna anser därtill att vistelserna på Kunskapsgården i Falun bidrar på ett mycket positivt sätt.

4.2 Skolans arbete mot kränkande behandling och för jämställdhet

Skolan arbetar efter den handlingsplan mot mobbning och kränkande särbehandling som är antagen av huvudmannens styrelse och gäller för samtliga kunskapsskolor. Skolans handlingsplan omfattar inget bredare perspektiv på olika former av kränkningar och ingen beredskap vid händelse av kränkning mellan vuxna och elever.

Huvudmannen för Kunskapsskolan har under inspektionsprocessen kommit ut med uppdaterade riktlinjer, som även uppvisats för Skolverket, om vad ett handlingsprogram mot kränkande behandling skall innehålla. I riktlinjerna hänvisas till läroplanen och arbetsmiljölagen och det är det vidare begreppet kränkande behandling som omfattar alla på skolan som i fortsättningen skall användas.

För att förebygga mobbning och kränkningar vid skolan är kontakten mellan handledare och elev central, menar de lärare som intervjuades. Lärarna menar även att skolans arbetssätt, där eleven har möjlighet att arbeta i egen takt och välja kamrater att arbeta med, minskar risken för kränkningar. De menar även att PH-samtalen mellan elev och handledare är viktiga eftersom det där framkommer eventuella signaler om att elever inte mår bra.

De elever som Skolverket samtalade med menade att klimatet på skolan är gott. Eleverna känner sig huvudsakligen trygga i skolan. Skolan har, som nämnts ovan, en organiserad verksamhet med kamratstödjare.

Samtliga intervjugrupper menade att kränkande behandling inte är något stort problem på skolan. Alla var överens om att huvudförklaringen till detta är närheten mellan elever och lärare.

På Kunskapsskolan i Västerås finns även ett elevvårdsteam bestående av rektorn, kuratorn, skolsköterskan, koordinatören samt stödläraren. Arbetslagen får fortlöpande information från teamet om eventuell förekomst av mobbning eller annan kränkande behandling.

Beträffande jämställdhet har skolan inte sett behov av några andra insatser än de som ingår i det vanliga kursutbudet. Könsfördelningen mellan eleverna är jämn och skolan har inte observerat att någon elev utsatts för kränkande behandling på grund av sitt kön. Intervjuade elever var av samma uppfattning. Eleverna ansåg att det var positivt att det ibland skapades tjej- och killgrupper eftersom det då kunde kännas lättare att samtala kring ämnen som sex- och samlevnad.

4.3 Elevernas ansvar och inflytande

Vid Skolverkets inspektionsbesök gavs exempel på att den enskilda eleven, inom ramen för kunskapsskolornas koncept, till stor del kan påverka undervisningens innehåll, svårighetsgrad och arbetsätt. Det pedagogiska upplägget erbjuder ett stort mått av eget ansvar och egen planering.

Eleverna ges via basgruppsråd och elevråd möjlighet att väcka frågor och diskussion om skolsituationen. En representant från varje basgrupp deltar i elevrådet. Skolans rektor deltar i elevrådets möten (cirka 15 minuter av tiden) för att utgöra ett stöd, vara en länk mellan elevrådet och skolan samt få en möjlighet att diskutera aktuella frågor. Elevrådet träffas två gånger i månaden.

Ordförande i skolans elevråd deltar i det ”centrala elevrådet” som är ett centralt organ för elevinflytande där samtliga kunskapsskolor finns representerade. Tanken är eleverna skall diskutera skolövergripande och skolspecifika frågor samt vara remissinstans i utvecklingsarbetet med Kunskapsportalen.

4.4 Allsidighet och saklighet i undervisningen

Undervisningen utgår från skolförfattningarna och de lokalt konkretiserade kursplanerna. Eleverna har tillgång till tidsenliga och allsidiga läromedel. Det finns tillgång till datorer med internetuppkoppling, uppslagsverk och facklitteratur på skolan. Nyhetssändningar från TV ses och diskuteras varje skoldag.

4.5 Elever i behov av särskilt stöd

Enligt rektorn finns cirka 30 elever på skolan som av en eller annan anledning har svårt att nå målen och därmed är i behov av särskilt stöd. För dessa elever utarbetas åtgärdsprogram. Enligt rektorn förekommer det även att åtgärdsprogram utarbetas i tidigare skeden – när en elev uppnår målen men inte gör framsteg i den förväntade takten.

Kunskapsskolan i Västerås har ingen utbildad speciallärare/specialpedagog anställd, men erbjuder särskilt stöd på olika sätt:

I matematik, engelska och svenska anordnas "light"-grupper för elever som riskerar att inte uppnå målen. Det finns även "öppna workshops" på eftermiddagstid dit elever kan gå för att få extra hjälp av lärare. Deltagandet är frivilligt, men vissa elever har deltagande i dessa workshops inskrivet i sina respektive åtgärdsprogram.

Skolan har även en stödlärare, utan lärarutbildning eller motsvarande, som tar hand om elever som behöver mer omfattande stödundervisning pga. att de har dyslexi eller andra diagnoser. Dessa utgör en mindre undervisningsgrupp som vid inspektionsbesöket bestod av cirka sex elever, under ledning av stödläraren. Syftet är att ge eleverna arbetsro och förutsättningar att uppnå godkänt i relevanta ämnen. Undervisningen är anpassad till varje elevs individuella behov. Det är ingen elev som får all undervisning inom undervisningsgruppen utan olika elever kan komma ifråga vid olika tillfällen. Samtliga berörda elever har sin basgruppstillhörighet utanför undervisningsgruppen.

Skolan/stödläraren har tillgång till specialpedagogisk handledning cirka en gång i månaden.

Som nämnts tidigare finns ett elevvårdsteam bestående av rektorn, kuratorn, skolsköterskan, koordinatören och stödläraren. Elevvårdsteamet behandlar nya ärenden, följer upp tidigare elevärenden samt beslutar vilka åtgärder som skall genomföras och vilka som har huvudansvaret. Elevvårdsteamet håller även elevvårdskonferenser där även berörda föräldrar deltar.

De intervjuade eleverna och föräldrarna är nöjda med skolans arbete kring elever i behov av särskilt stöd. Flera menade att Kunskapsskolan i Västerås, som första skola, analyserat och börjat åtgärda berörda elevers svårigheter.

4.6 Skolans kontakt med hem, samhälle och arbetsliv

Enligt intervjuade föräldrar fungerar kontakten mellan skola och hem mycket bra, och föräldrarna känner sig välkomna till skolan. De känner sig nöjda med skolans pedagogiska koncept och uppskattar att eleverna får en individanpassad utbildning.

Enligt rektorn och de intervjuade lärarna är elevens loggbok central för att skolans utbildningskoncept skall fungera. Av loggboken framgår elevens personliga mål med studierna. I samband med basgruppssamlingen varje morgon skriver eleverna in dagens schema och sina mål för dagen och varje vecka i samband med det personliga handledningssamtalet går handledare och elev tillsammans igenom hur eleven lyckas följa sin planering. Eleven skall sedan visa loggboken för sina föräldrar som signerar att de tagit del.

Intervjuade föräldrar uttryckte att de bl.a. genom loggboken får god information om hur det går för eleven i skolan. Därutöver skickar handledarna e-post samt veckobrev eller motsvarande och rektorn skriver månatliga skolchefsbrev. Någon förälder uttryckte det i intervjun som att "man har järnkoll på hur det går".

Föräldrarna uttryckte även att skolan är lätt tillgänglig för dem, att personalen känner eleverna väl och har god kontakt med hemmen på individnivå samt att rektor alltid finns till hands om problem uppstår.

Elevers kunskapsutveckling tas upp och följs upp vid utvecklingssamtalen, som hålls med elever och deras vårdnadshavare två gånger per läsår. Vid utvecklingssamtalen belyses dels elevens sociala utveckling, dels den kunskapsmässiga utvecklingen i förhållande till kursplanernas mål. Samtalen mynnar ut i ett antal mål, såväl kunskapsmässiga som sociala, som sedan följs upp vid nästa utvecklingssamtal.

Skolan har regelbundna föräldramöten, både för hela skolan och i mindre konstellationer, samt föräldrautbildning i kunskapsskolornas konceptuella frågor. Därutöver finns ett föräldraråd bestående av två föräldrar från varje basgrupp, en lärarrepresentant och rektorn. Det förekommer även att elevrådsrepresentanter deltar på föräldrarådets möten. Föräldrarådet får även ta del av elevrådsprotokollen regelbundet. Rådet fungerar som "bollplank" till rektorn och träffas cirka fem gånger per år.

Samtliga föräldrar har även möjlighet att ge sina synpunkter på verksamheten genom en årligen återkommande utvärdering.

Skolans kontakter med omvärlden sker på olika sätt, bl.a. har eleverna möjlighet till praktisk arbetslivsorientering (prao) i årskurs 6 och 8. Skolan har även tillgång till en studie- och yrkesvägledare som besöker skolan regelbundet och informerar elever och föräldrar.

Studiebesök förekommer även om det inte händer så ofta. Rektorn förklarar detta med att skolans geografiska läge för närvarande är så avsidet. I samband med vistelserna på Kunskapsgården i Falun har dock studiebesök i Falu koppargruva och på "Future Tech" genomförts under det senaste läsåret.

4.7 Bedömning

Skolverket bedömer att Kunskapsskolan i Västerås uppfyller författningarnas krav på att utbildningen skall motsvara de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet. Enligt Skolverkets bedömning erbjuds skolans elever mycket goda möjligheter att ta ansvar och ha inflytande över sin utbildning. Därtill har skolan utarbetat mycket goda rutiner för en kontinuerlig kontakt mellan hem och skola.

Kunskapsskolan i Västerås bör dock överväga om den nuvarande tillgången till specialpedagogisk kompetens bör utökas för att bättre kunna möta behoven hos de elever som är i behov av särskilt stöd.

5 Skolans kvalitetsarbete

5.1 Skolans arbete med kvalitetsfrågor

Kunskapsskolan i Västerås har sedan den startade deltagit i huvudmannens företagsgemensamma och årliga kvalitetsundersökning av verksamheten. I kvalitetsundersökningen ingår enkäter till elever, föräldrar och medarbetare som mäter resultaten på skolnivå respektive företagsnivå inom områdena arbetsätt, nöjdhet och arbetsro samt organisation. Kvalitetsundersökningen visar även i vilken utsträck-

ning skolan når de pedagogiska målen genom analys av resultaten på nationella prov och betygssammanställningar.

Enligt de intervjuade lärarna diskuteras kvalitetsfrågor kontinuerligt på skolan. Resultaten är kända och fortlöpande analyser genomförs.

5.2 Skolans kvalitetsredovisning

Skolverket har tagit del av skolans kvalitetsredovisningar för läsåret 2003/04. Redovisningen innehåller en översiktlig beskrivning av skolans organisation, styrkor och svagheter samt en utvärdering av i vilken mån skolan nått såväl Kunskapsskolans centrala mål som vissa lokala mål för verksamheten. Resultatet av utvärderingen ligger till grund för identifiering av utvecklingsområden och formulering av mål för kommande läsår vid utarbetandet av verksamhetsplan för kommande läsår. De nationella målen och dess måluppfyllelse framgår dock inte annat än undantagsvis och indirekt av kvalitetsredovisningen.

Huvudmannen för Kunskapsskolan i Västerås har under inspektionsprocessen inkommit med en mall samt anvisningar för hur kvalitetsredovisningar skall utformas för samtliga kunskapsskolor från och med läsåret 2005/06. Kvalitetsredovisningarna skall upprättas läsårsvis och innehålla en bedömning av i vilken mån målen för utbildningen har uppnåtts samt en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta om målen inte har uppnåtts. En sådan kvalitetsredovisning med mål, analys av måluppfyllelse och åtgärder skall utgöra delar i en kontinuerlig utvecklingsprocess för respektive skola.

5.3 Bedömning

Kunskapsskolan i Västerås har ett fungerande kvalitetsarbete med återkommande utvärderingar av måluppfyllelsen för verksamhetens olika mål och utarbetar även årligen en kvalitetsredovisning.

Skolverket bedömer att Kunskapsskolan i Västerås uppfyller författningarnas krav på kvalitetsarbete och en årlig kvalitetsredovisning.

Rättslig reglering

Utbildningen vid **fristående grundskolor** regleras i 9 kap. skollagen. I 2 § anges vad som krävs för godkännande:

”En fristående skola, vars utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan (...) skall förmedla, skall godkännas, om

- 1. skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet,*
- 2. huvudmannen för skolan har förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med ovan angivna villkor,*
- 3. skolan står öppen för alla barn som enligt denna lag har rätt till utbildning inom motsvarande skolform i det offentliga skolväsendet, med undantag för sådana barn vilkas mottagande skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för skolan,*
- 4. skolan har minst 20 elever, om det inte finns särskilda skäl för ett lägre elevantal,*
- 5. (...)*
- 6. skolan för undervisningen använder lärare, förskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak skall bedriva, dock med undantag för fall då personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, och*
- 7. skolan uppfyller de ytterligare villkor som regeringen föreskriver i fråga om utbildningen vid fristående skolor och om antagningen till och ledningen av sådana skolor.
En fristående skola som avses i denna paragraf får inom ramen för vad som sägs i första stycket 1 ha en konfessionell inriktning.”*

Regeringen föreskriver sådana ytterligare villkor som omnämns i lagen ovan i förordningen (1996:1206) om fristående skolor.

Enligt 1 kap. 2 a § skollagen skall skolan på socialnämndens initiativ i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa samverka med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs. Vidare finns en hänvisning till bestämmelserna i 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) om skyldigheten att anmäla till socialnämnden att ett barn kan behöva nämndens skydd.

Enligt 9 kap. 7 § skollagen skall utbildningen vid fristående grundskolor vara avgiftsfri för de elever som bidragen avser.

Enligt 3 kap. 14 § skollagen skall huvudmannen för en fristående skola anmäla till hemkommun om en skolpliktig elev är frånvarande i stor utsträckning utan giltig orsak.

Enligt 9 kap. 16 b § skollagen gäller bestämmelserna i 2 kap. 4 och 5 §§ skollagen om behörighet och anställningsvillkor även för fristående grundskolor och särskolor.

Enligt 14 kap. 7 a § skollagen skall skolan för elever i sådana fristående skolor som avses i 9 kap. erbjuda skolhälsovård som motsvarar den som ges inom motsvarande skolform inom det offentliga skolväsendet.

Huvudmannen skall iaktta sina skyldigheter enligt lagen (2000:873) om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg.

En fristående skola skall dessutom årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning enligt förordningen (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet.